

práva vázla na nemovitosti fideikomisární substituce ve prospěch dítek Anny R-ové. Vklad byl však proveden bez doložky, že není na újmu této fideikomisární substituci, a nebyl také nikdo za tyto dítky při povolení onoho usnesení zpraven, nýbrž teprve až dne 4. února 1925 obdržel poručník dítek Anny R-ové dotyčné povolující usnesení. Dostav zmocnění poručenského soudu podal poručník rekurs, k němuž **rekursní soud** změnil napadené usnesení a povolil vklad zástavního práva jen s doložkou »bez újmy fideikomisární substituce«.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu záložny v O.

D ů v o d y:

Dovolací rekurs uvádí především, že stížnost nezl. dětí Anny R-ové měla býti, jelikož usnesení knihovního soudu vešlo již v moc práva, jako opožděná odmítnuta po rozumu Šu 127 knih. zák. a poukazuje současně na ustanovení Šu 125 knih. zák. Toto ustanovení zákona nelze však chápati jinak, než že platnost knihovního zápisu nezávisí od doručení, ač knihovní soud dle Šu 124 knih. zák. má se sám od sebe starati o řádne a rychlé doručení. Předpokladem pravomoci jest však, že o knihovním zápisu byly uvědoměny strany, na knihovním jednáníúčastněné, jak jsou vyjmenovány v Šu 123 čís. 1—5 knih. zák. Proti účastníku, jenž byl uvědoměn a nepodal rekursu, nabývá knihovní zápis právní moci. Poručník nezletilých dítek R-ových byl o povolení knihovního zápisu zpraven teprve dne 4. února 1925 a poněvadž nezletilé děti, v jejichž prospěch jest fideikomisární substituce na nemovitosti poznamenána, dlužno zajisté ve smyslu Šu 123 čís. 1 knih. zák. považovati za knihovní účastníky, není pochyby o tom, že stížnost poručníka, jenž k ní byl oprávněn, byla podána včas. Neměl tedy rekursní soud po zákonu příčiny, by stížnost odmítl jako opožděnou. Mylným jest názor dovolacího rekursu, že dodatečné obmezení knihovního zápisu, jak je vyslovil rekursní soud, jest bezvýznamným. Poznámka fideikomisární substituce působí sice dle Šu 20 a) knih. zák. proti každému nabyvateli knihovních práv, ale právě proto, že fiduciáři dle Šu 613 obč. zák. přísluší po dobu, než nastane případ substituce, jen obmezené vlastnictví s právy a povinnostmi požívatelů, nemůže nemovitost, závazkem substituce stížená, jinak býti zatížena bez svolení zástupce nezletilých substitutu a poručenského úřadu než, že se zástavní právo povolí jen s doložkou bez újmy substitučních práv, poněvadž jinaké povolení tohoto věcného práva dotýkalo by se přímo podstaty, kteráž musí býti osobám v druhé řadě povolaným zachována. Zákaz zadlužení jest obsažen již v pojmu fideikomisární substituce (srv. rozh. býv. rak. nejv. soudu ze dne 11. června 1901, čís. 8417 sb. nov. ř., ze dne 9. května 1916 Rv VI 71 v Z. Bl. 1916 čís. 382 a rozh. tohoto nejv. soudu čís. 2102 sb. n. s.).

Čís. 5053.

Ve vyzývacím řízení za účelem závad prostého odepsání částek knihovního tělesa (zákon ze dne 6. února 1869, čís. 18 ř. zák.) platí o opravných prostředcích ustanovení knihovního zákona.

(Rozh. ze dne 19. května 1925, R II 148/25.)

Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs do usnesení nižších soudů ve vyzývacím řízení podle §u 2 zákona ze dne 6. února 1869, čís. 18 ř. zák.

D ů v o d y:

Vyzývací řízení podle §u 2 zákona ze dne 6. února 1869, čís. 18 ř. zák. jest podstatnou součástí řízení knihovního, jak patrně z ustanovení §u 74 odstavec druhý a §u 11 kn. zák., jež se přímo tohoto zákona dovolávají, odkazujíce naň, a platí tudíž i v řízení vyzývacím ustanovení §u 130 knih. zák., podle něhož proti srovnalým rozhodnutím nižších soudů není dovolací rekurs přípustný.

Čís. 5054.

Jest podstatnou vlastností losu (§ 870 obč. zák.), kdy bude tažen.

Předpis §u 875 obč. zák. předpokládá, že druhá strana sice o omylu třebas nevěděla, ale tuto svou nevědomost nedbalostí svou zavinila. Pokud jest tomu tak při vadném znění prospektu losů.

Zakazuje-li zákon přímo smlouvu, je smlouva dle §u 879 obč. zák. nicotná, třebas tu není zvláštních zákazů; nezakazuje-li však přímo smlouvu, nýbrž pouze jistý způsob uzavření neb uzavření na jistém místě neb za jistého času, smlouva ještě nicotnou není, leda že by zákon sám zákaz ten nicotností zdůraznil anebo z povahy věci nebo zákona bylo zřejmo, že si ji zákonodárce jako nicotnou představuje a jen důsledek ten výslovně vyjádřiti opomněl.

Smlouva uzavřená sprostředkovatelem uvedeným v §u 4 zák. ze dne 30. června 1878, čís. 90 ř. zák. je platná a jen sprostředkovatel a firma podléhají následkům §u 5 zákona.

(Rozh. ze dne 19 května 1925, R II 150/25.)

Žalobce koupil v roce 1922 od jednatele žalovaného družstva několik losů (mezi nimi též stavební los), na něž zaplatil část 850 Kč. Při uzavření koupě byl žalobci jednatelem žalovaného družstva předložen prospekt, na jehož zadní straně bylo uvedeno, že poslední tah stavebních losů bude v roce 1925. V žalobě, již domáhal se vrácení 850 Kč, uvedl žalobce, že právě ta okolnost, že v prospektu bylo uvedeno, že stavební losy již v roce 1925 budou taženy, naposledy, na kteroužto okolnost jednatelem také zvláště bylo poukázáno, žalobci činila návrh přijatelným a tím že byl pohnut k tomu, by smlouvu uzavřel. Byl tedy stranou žalovanou pokud se týče poslední lhůty tahu čsl. stavebních losů uveden v omyl, jelikož poslední tah se stane teprve v roce 1946 a tím bylo způsobeno, že uzavřel smlouvu, kterou by jinak neuzavřel, neboť na něho působila hlavně okolnost, že v roce 1925 peníze za stavební losy obdrží zpět, aby losy koupil, což by nebyl učinil, kdyby věděl, že poslední tah stavebních losů bude teprve v roce 1946. Jelikož všechny losy koupil za cenu úhrnnou, že činí prý uvedení v omyl ohledně